

ymetria

Postawy Polek i Polaków Krajobraz powyborczy

Raport

Listopad 2023

cel badania

Celem badania jest śledzenie zmian nastrojów i postaw w polskim społeczeństwie, które zachodzą pod wpływem takich czynników jak wojna w Ukrainie, inflacja, wybory parlamentarne czy zagrożenia zmianami klimatu.

metoda

Badanie ilościowe CAWI na społeczności Zymetrii

data realizacji i próba

Fala 11'23 N=516

Fala 03'23 N=522

Fala 09'22 N=507

Fala 05'22 N=534

Fala 03'22 N=523

Fala 02'22 N=512 - realizacja 3-5 dzień po wybuchu wojny

Fala 01'22 N=802

Parametry próby

- Osoby w wieku od 18 do 65 lat
- Próba ogólnopolska kontrolowana pod kątem demografii (płeć, wiek, miejsce zamieszkania, wykształcenie)

Nastroje w krajobrazie powyborczym

Polki i Polacy po trudnym okresie problemów finansowych odczuli poprawę a ich troska o codzienny byt nieco zmalała.

Coraz mniej osób musi oszczędzać kupując artykuły pierwszej potrzeby jak żywność, leki czy produkty dziecięce. Bardziej swobodnie podchodzimy też do wydatków na przyjemności.

Powyborcze zmiany polityczne niosą zarówno sporo optymizmu jak i obaw. Polskie społeczeństwo jest pod tym względem mocno podzielone: równie dużo osób oczekuje ogólnie zmian na lepsze jak i spodziewa się generalnego pogorszenia sytuacji. Istotne znaczenie mają tutaj przede wszystkim sympatie polityczne, wyborcy PiS i Konfederacji mają dużo obaw, a wyborcy Lewicy, KO i Trzeciej Drogi sporo nadziei. Przekłada się to na różnice w grupach wiekowych – młodsi są bardziej optymistyczni a w starszych grupach przeważa pesymizm.

Większość ludzi czuje, że zmiany, które nastąpią w Polsce, zarówno te złe jak i dobre, będą miały przełożenie i na ich sytuację osobistą. Jednocześnie właśnie kwestia przyszłych zmian w poziomie życia obywateli budzi najczęściej obaw – więcej jest tutaj pesymistów niż optymistów.

Z pozytywów spodziewamy się wzmocnienia pozycja Polski na arenie międzynarodowej, poszanowania prawa i lepszego funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości i szkolnictwa oraz większej troski o środowisko.

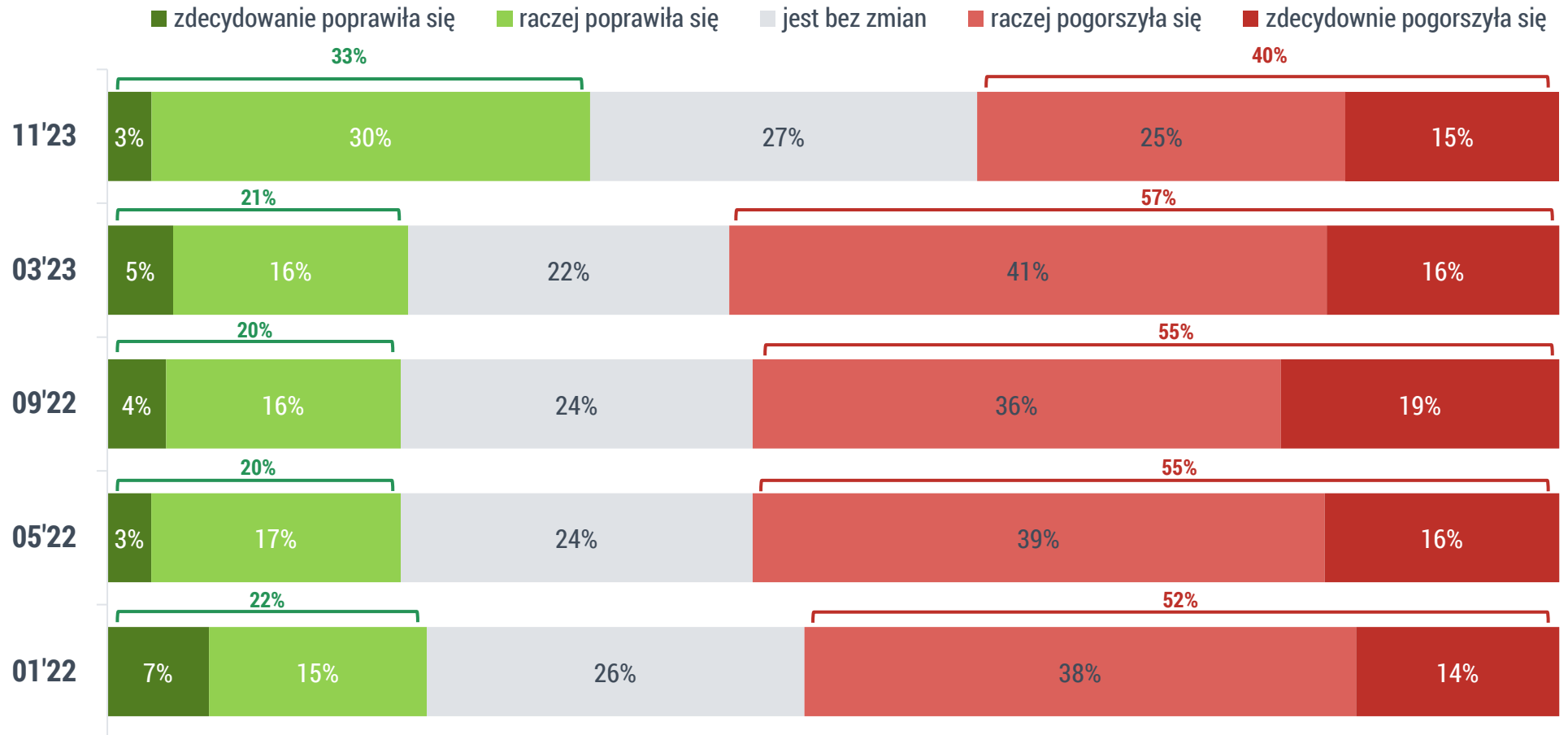
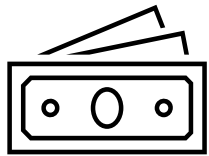
Polaryzujące są kwestie bezpieczeństwa zarówno międzynarodowego jak i wewnętrznego, w tym ochrony granic. Tym bardziej, że znaczna grupa Polek i Polaków obawia się niekontrolowanego napływu migrantów.

Wojna, która trwa za naszą wschodnią granicą nadal jest dla wielu osób tematem istotnym, chociaż ogólne zaangażowanie stopniowo spada. Natomiast konflikt w Gazie przyciągnął znacznie mniej uwagi. Grupa, która jest zainteresowana tymi wydarzeniami w dużej części pokrywa się z tą, która śledzi sytuację wojenną na Ukrainie. A zatem są to osoby, które albo generalnie interesują się tematami zagranicznymi albo patrzą na konsekwencje jakie mają wydarzenia w Izraelu na sytuację w Ukrainie.

Nastąpiło odwrócenie negatywnego trendu: zwiększyła się grupa, która postrzega swoją sytuację finansową jako lepszą niż rok temu i jednocześnie ubyło osób, u których ta sytuacja się pogorszyła.

Zmiana sytuacji finansowej w czasie

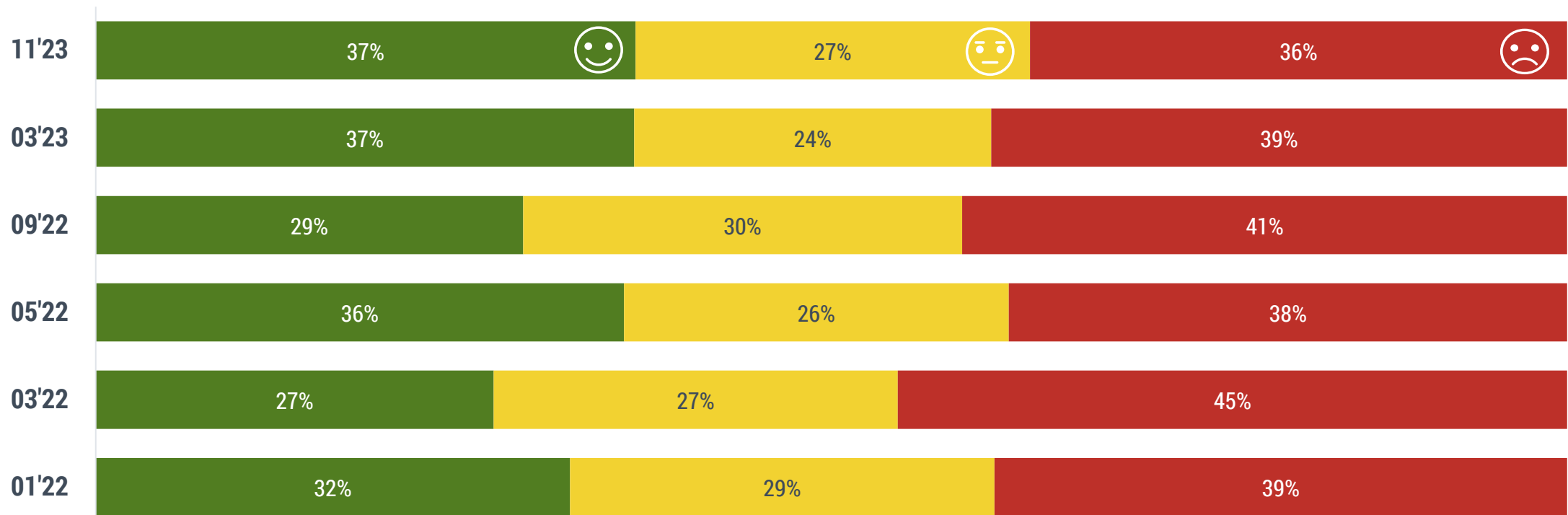
A co możesz powiedzieć o swojej sytuacji finansowej porównując ją do tej sprzed roku. Twoja sytuacja finansowa:

Nastawienie wobec przyszłości jest bardziej optymistyczne niż rok temu.

Postawa wobec przyszłości

- Ogólnie pozytywnie patrzę w przyszłość. Dużo się dzieje na świecie i w kraju, ale staram się dostrzegać plusy każdej sytuacji.
- W przyszłość patrzę spokojnie, bez ekscytacji, ale i bez strachu. Staram się głównie myśleć o sobie i żyć dniem dzisiejszym.
- Wobec przyszłości jestem nastawiony(a) bardzo sceptycznie, czasami nawet pesymistycznie.

5 Która postawa wobec przyszłości jest Ci obecnie bliższa?

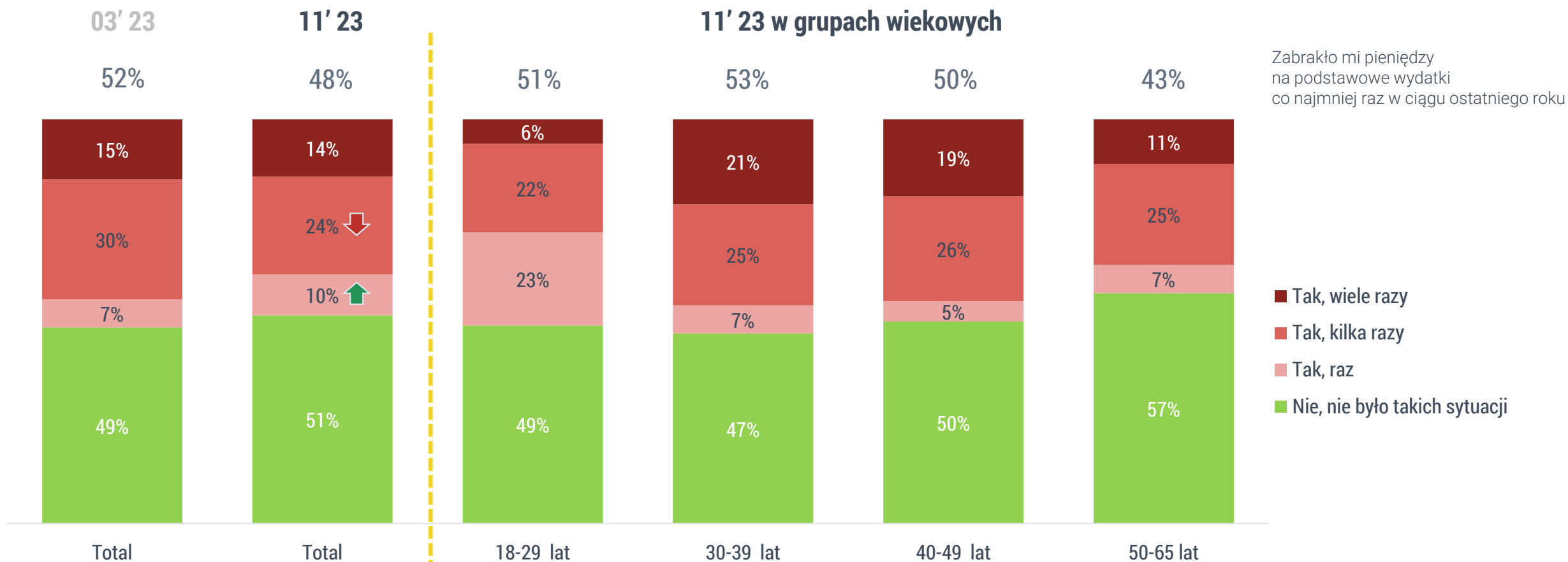
N- wszyscy respondenci w danej fali (ca 500/ falę badania)

Brak istotnych statystycznie różnic względem poprzedniej fali pomiaru

Ostatni rok był dla wielu polskich rodzin trudny – w co drugim domu przynajmniej raz zabrakło pieniędzy na podstawowe wydatki. W największym stopniu dotknęło to osób w wieku 30-49 lat, a więc mających rodziny, dzieci, często kredyt do spłacenia.

Pozytywne jest to, że w stosunku do marca br. zmalała częstotliwość tego problemu.

Brak pieniędzy na podstawowe wydatki w ostatnim roku

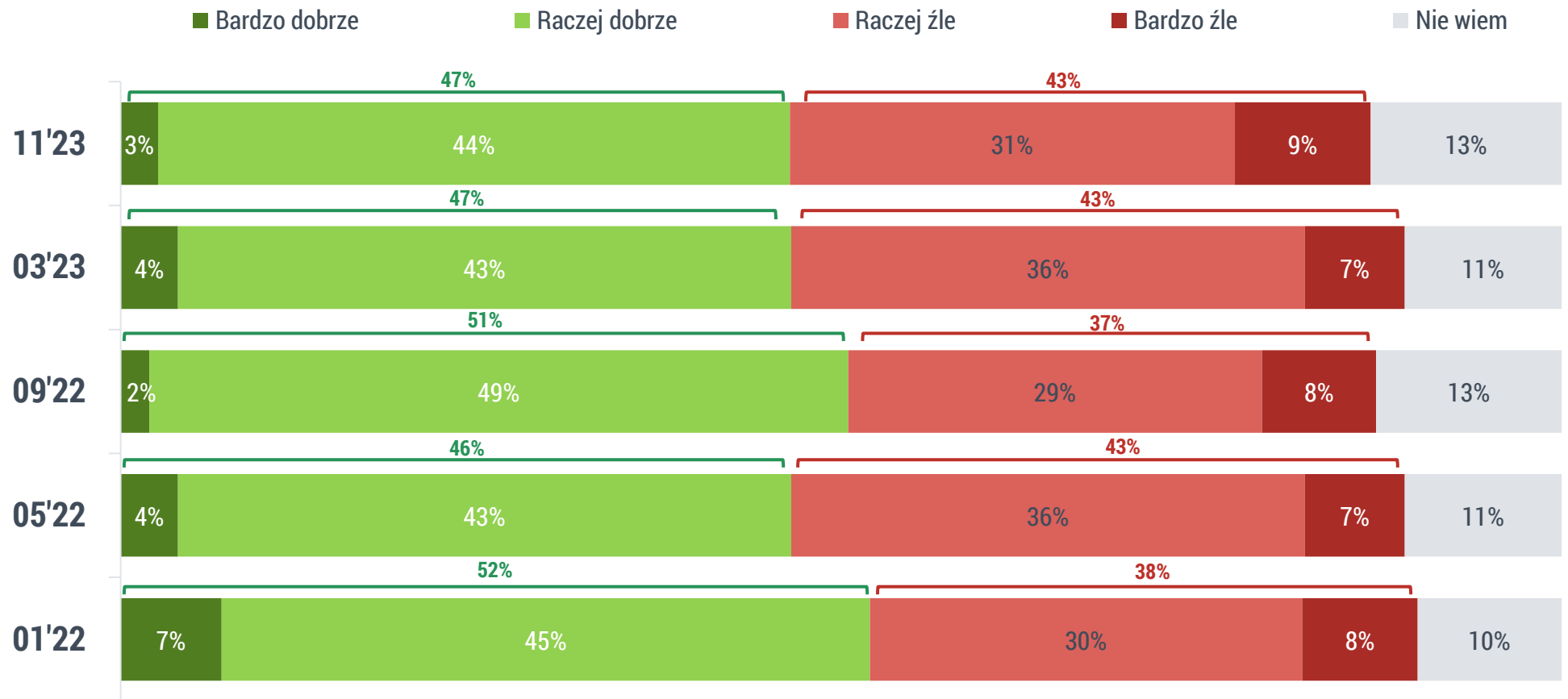
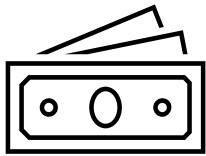

Czy w ciągu ostatniego roku zdarzały się sytuacje, że miałeś/aś braki finansowe, to znaczy brakowało Ci pieniędzy na Twoje podstawowe wydatki?

Mimo polepszającej się sytuacji finansowej nadal, podobnie jak pół roku temu, ponad 40% osób nie jest z niej zadowolona.

Ocena aktualnej sytuacji finansowej

Jak oceniasz swoją sytuację finansową?

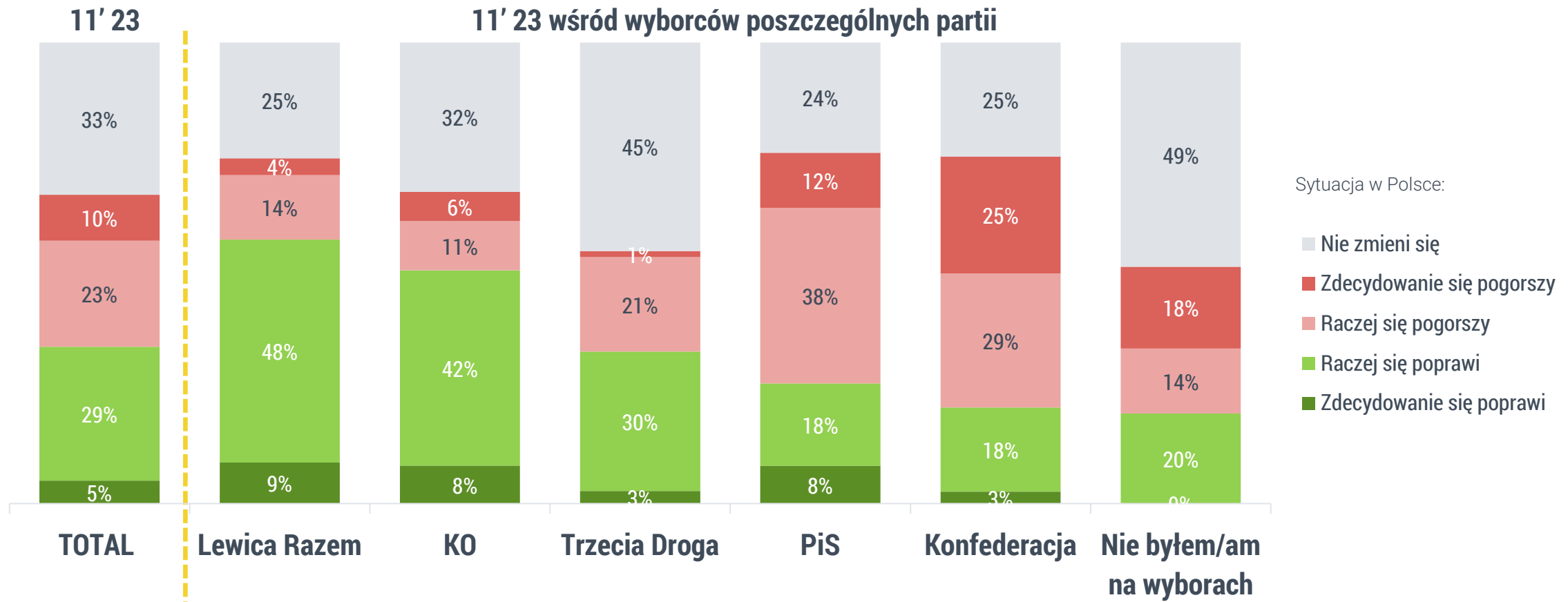

Obawy i nadzieje

Pod względem spojrzenia na najbliższą przyszłość społeczeństwo polskie rozkłada się na trzy niemal równe części przewidujących poprawę, pogorszenie i takich, którzy nie spodziewają się większych zmian.

Postawa zależy przede wszystkim od tego na jaką partię wyborca głosował – pozytywną wizję mają wyborcy partii, które najprawdopodobniej przejmą władzę, natomiast dużo obaw jest wśród wyborców PiS i Konfederacji.

Ocena sytuacji w Polsce w najbliższych 12-tu miesiącach.

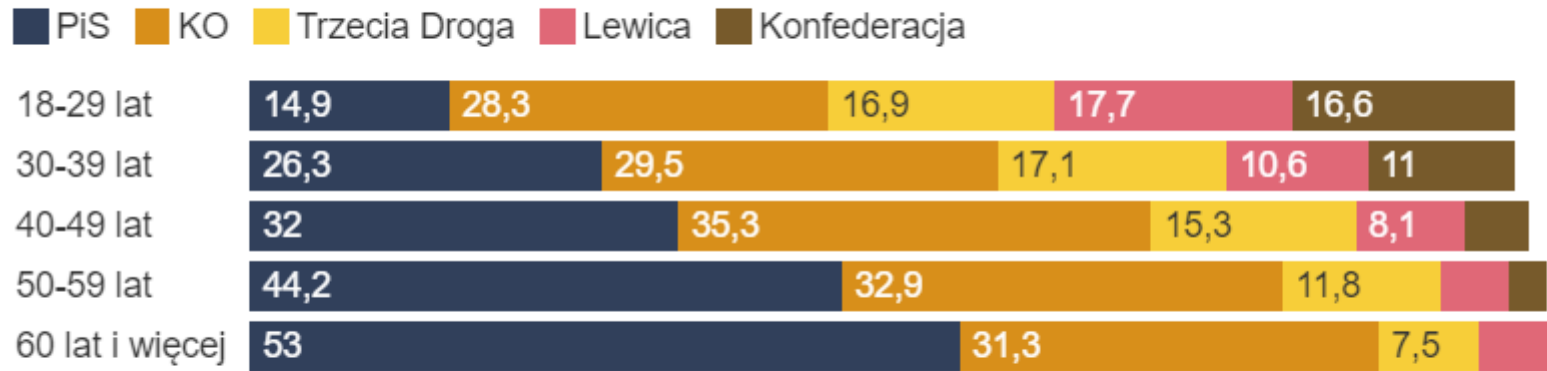
Jak, Twoim zdaniem, zmieni się sytuacja w Polsce w ciągu najbliższych 12-tu miesięcy?

Poparcie dla partii rządzącej bardzo mocno zależało od wieku. PiS wygrał wśród najstarszych wyborców i uzyskał słaby wynik w młodszych grupach.

Jak głosowali wyborcy w różnym wieku

Wybory 2023. Jak głosowali wyborcy w różnym wieku

Uwzględniliśmy tylko partie, które przekroczyły próg wyborczy

Wykres: Danuta Pawłowska, BIQdata.wyborcza.pl • Źródło: IPSOS, badanie exit poll dla TVN24

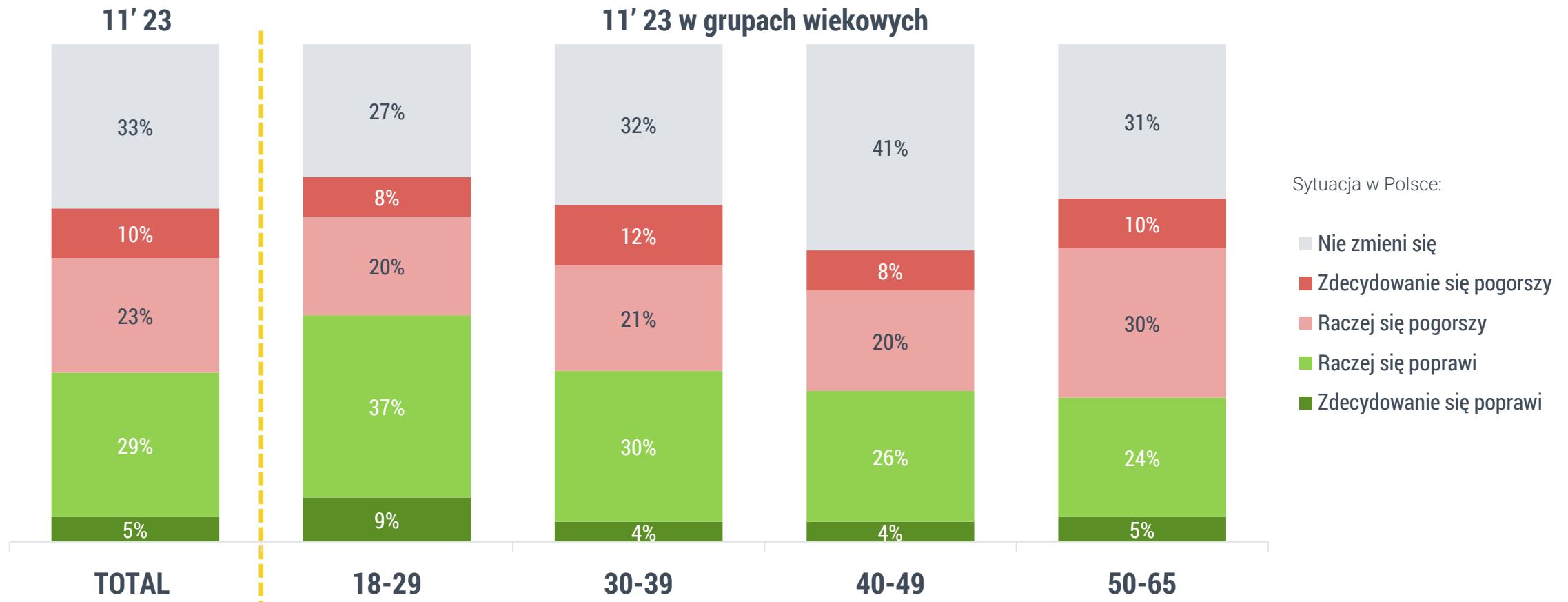
wyborcza.pl

Źródło wykresu: <https://biqdata.wyborcza.pl/biqdata/7,159116,30304841,wybory-2023-zobacz-komu-udalo-sie-zmobilizowac-wyborcow.html>

Osoby najmłodsze, które w głównej mierze przyczyniły się do słabego wyniku PiSu najbardziej pozytywnie patrzą na powyborczą przyszłość. Natomiast najstarsza grupa, w której PiS miał najwyższe poparcie, jest raczej pesymistyczna.

Ocena sytuacji w Polsce w najbliższych 12-tu miesiącach.

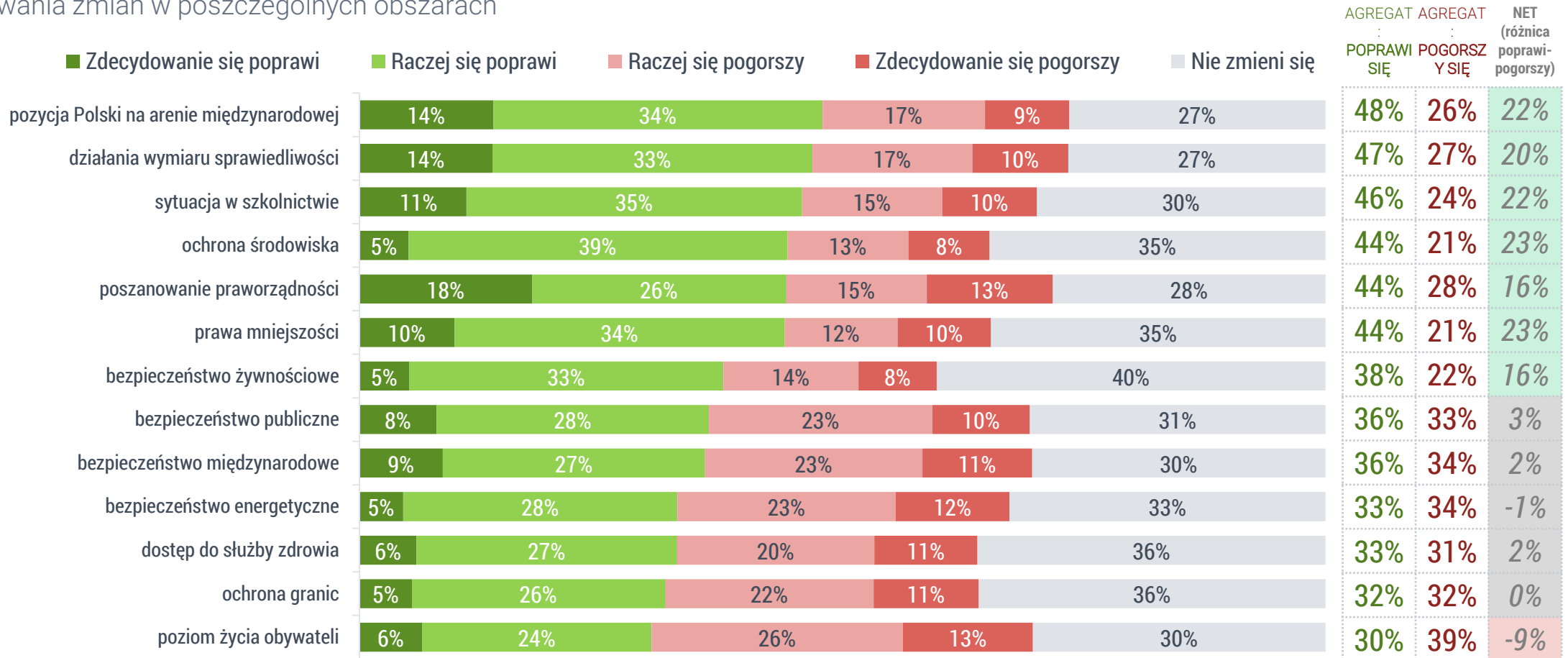
Jak, Twoim zdaniem, zmieni się sytuacja w Polsce w ciągu najbliższych 12-tu miesięcy?

Polki i Polacy spodziewają się pozytywów głównie w takich obszarach jak pozycja międzynarodowa Polski, funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości i poszanowanie praworządności, szkolnictwo, ochrona środowiska i prawa mniejszości.

Sporo obaw budzi kwestia poziomu życia – więcej osób przewiduje tutaj pogorszenie sytuacji.

W kwestiach bezpieczeństwa zarówno międzynarodowego jak wewnętrznego i ochrony granic, równie dużo jest obaw jak i pozytywnego nastawienia.

Przewidywania zmian w poszczególnych obszarach

A jak, Twoim zdaniem, zmieni się sytuacja w Polsce w ciągu najbliższych 12-tu miesięcy pod względem:

W ocenie zmian w poszczególnych obszarach najbardziej optymistyczni są wyborcy KO a bardziej powściągliwi wyborcy Lewicy (szczególnie pod względem spraw socjalnych – poziom życia, dostęp do służby zdrowia) oraz wyborcy 3D.

Wyborcy PiS i Konfederacji najbardziej obawiają się spadku poziomu życia.

Przewidywania zmian w poszczególnych obszarach

Tabela prezentuje wynik NET w poszczególnych grupach (różnica pomiędzy %poprawi- %pogorszy)

wśród wyborców poszczególnych partii

	total	Lewica	KO	Trzecia Droga	PiS	Konfederacja	Nie byłem/am na wyborach
pozycja Polski na arenie międzynarodowej	22%	67%	71%	48%	-12%	-47%	-12%
działania wymiaru sprawiedliwości	20%	46%	70%	44%	-18%	-31%	-10%
sytuacja w szkolnictwie	22%	56%	67%	30%	-12%	-26%	6%
ochrona środowiska	23%	37%	52%	49%	16%	-11%	-16%
poszanowanie praworządności	16%	49%	66%	42%	-17%	-58%	-13%
prawa mniejszości	23%	57%	56%	27%	2%	-12%	-8%
bezpieczeństwo żywnościowe	16%	30%	49%	15%	0%	-9%	-8%
bezpieczeństwo publiczne	3%	29%	49%	24%	-27%	-62%	-6%
bezpieczeństwo międzynarodowe	2%	41%	45%	22%	-30%	-66%	-16%
bezpieczeństwo energetyczne	-1%	23%	37%	21%	-20%	-64%	-25%
dostęp do służby zdrowia	2%	9%	40%	32%	-22%	-46%	-20%
ochrona granic	-1%	16%	48%	6%	-23%	-57%	-19%
poziom życia obywateli	-9%	6%	41%	10%	-35%	-77%	-26%

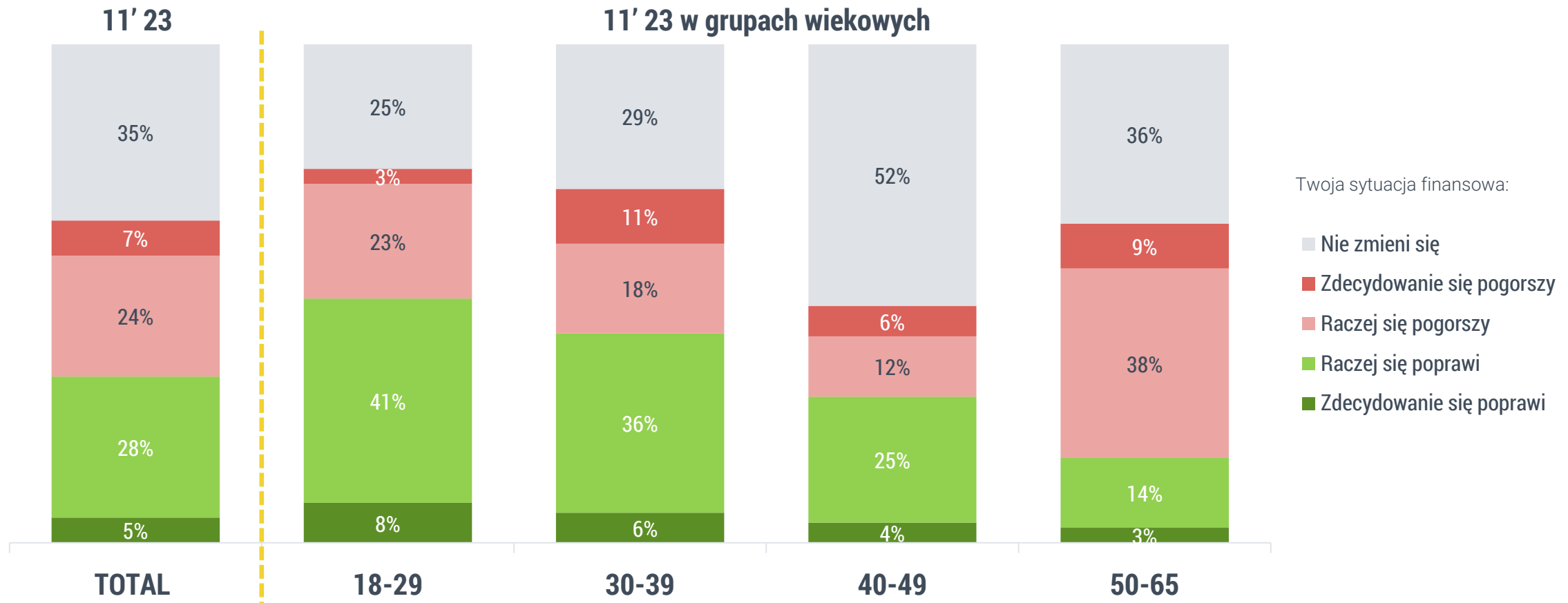

A jak, Twoim zdaniem, zmieni się sytuacja w Polsce w ciągu najbliższych 12-tu miesięcy pod względem:

Przewidywanie własnej przyszłości finansowej rozkłada się podobnie jak ocena przyszłości kraju – równie wiele osób przewiduje jej poprawę, jak i pogorszenie i równie wiele uważa, że nic się nie zmieni.

Osoby 18-39 pozytywnie widzą swoją przyszłość finansową. Grupa 40-49 nie spodziewa się zmian, a wśród 50-65 niemal połowa przewiduje pogorszenie sytuacji finansowej za rok.

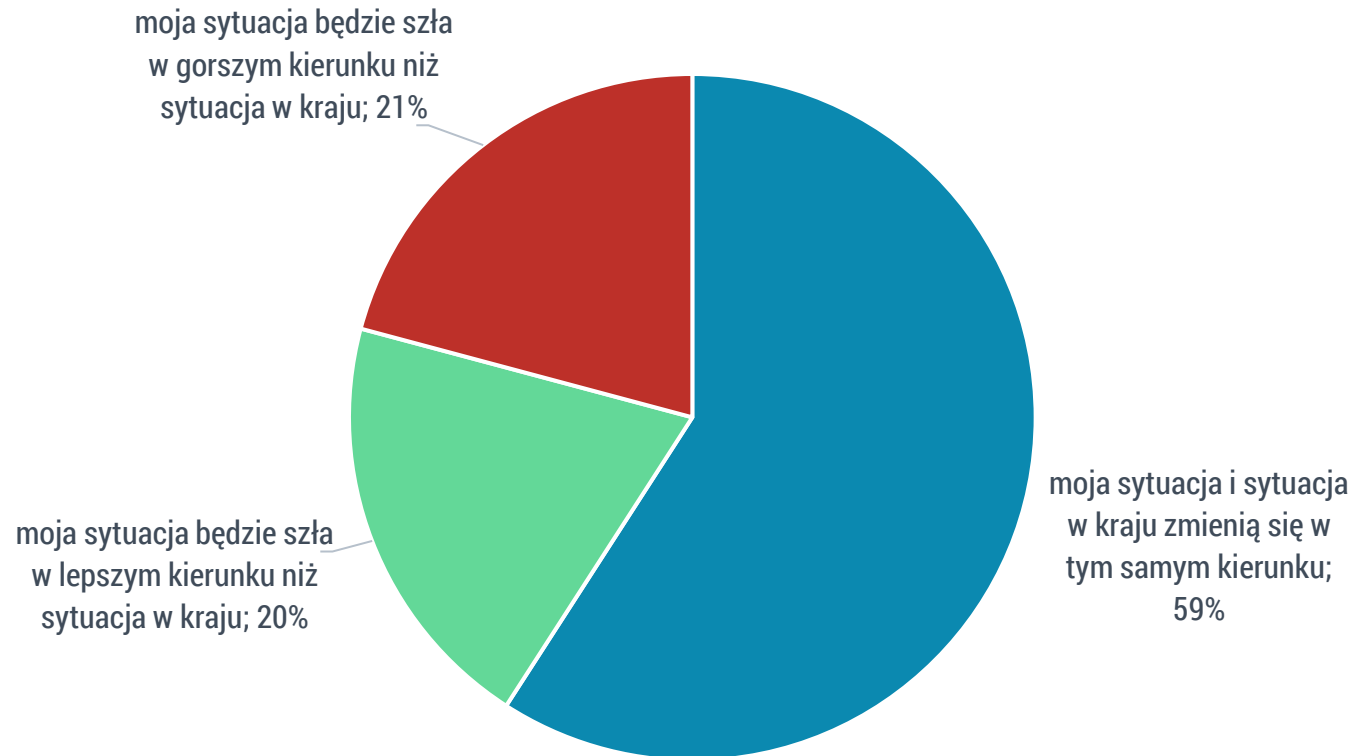
Ocena osobistej sytuacji finansowej w najbliższych 12-tu miesiącach.

 A jak przewidujesz, jak Twoim zdaniem zmieni się Twoja finansowa sytuacja w ciągu najbliższych 12-tu miesięcy?

Ponad połowa ma zbieżne przewidywania dotyczące zmian własnej sytuacji jak i sytuacji w Polsce.

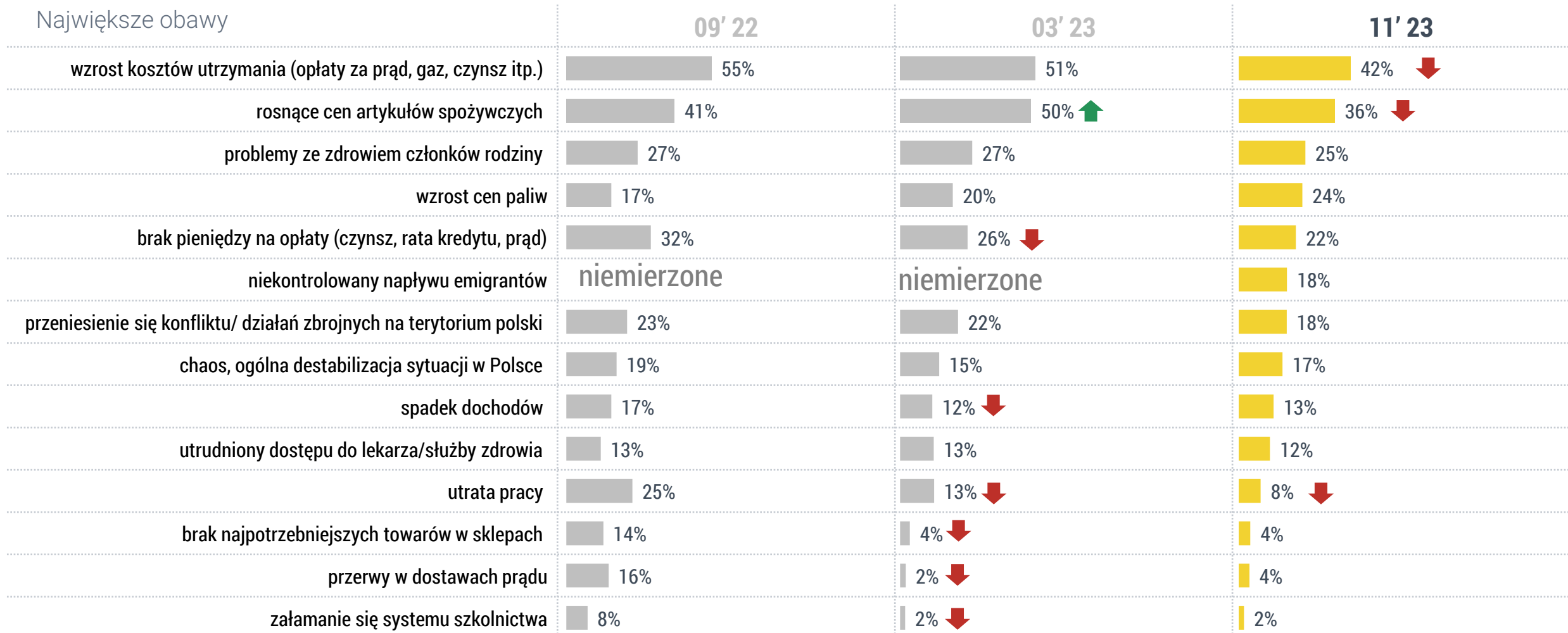
Czy przewidywania dotyczące zmian w Polsce i naszej sytuacji są zbieżne?

Jak, Twoim zdaniem, zmieni się sytuacja w Polsce w ciągu najbliższych 12-tu miesięcy?
A jak przewidujesz, jak Twoim zdaniem zmieni się Twoja finansowa sytuacja w ciągu najbliższych 12-tu miesięcy?

Mniej osób niż pół roku temu obawia się rosnących kosztów życia. Stopniowo maleje grupa, która martwi się perspektywą ewentualnej utraty pracy.

Natomiast z kwestii, która budzi obawę dużej grupy Polek i Polaków jest napływ migrantów.

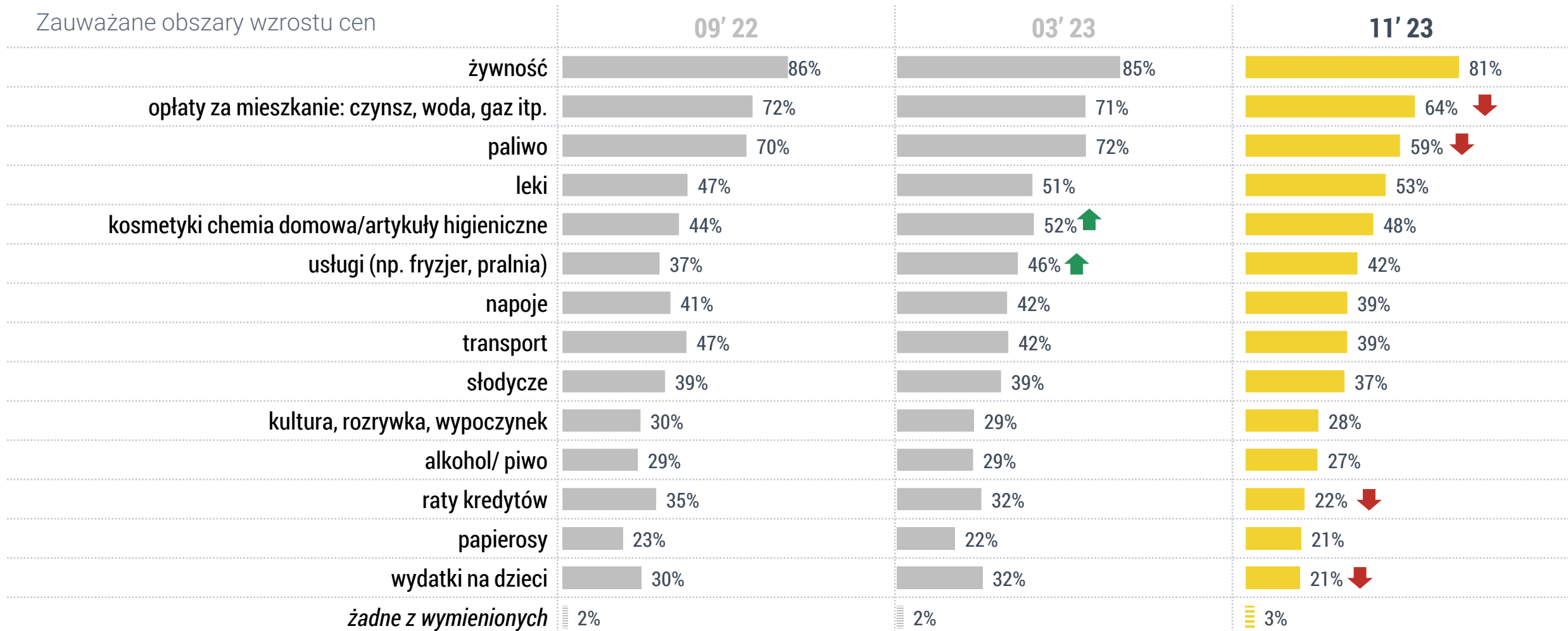

Jeszcze raz pomyśl o najbliższych 3 miesiącach. Wskaż których z tych zagrożeń obawiasz się obecnie najbardziej?

Polki i Polacy nadal dostrzegają wzrosty cen, szczególnie gdy za dany produkt lub usługę płacą często i regularnie: żywność, paliwo i comiesięczne opłaty. Jednak dokuczliwość tych kosztów nieco spadła.

Spada również uciążliwość podwyżek rat kredytów oraz wydatków na dzieci.

Wzrost cen w jakich obszarach Ciebie dotyka?

Strategie wobec wysokich kosztów i cen

Coraz więcej osób nie czuje potrzeby podejmowania jakiś szczególnych działań mających na celu zabezpieczenie swojej stabilności finansowej. W szczególności mniej osób ogranicza wydatki, zarówno te codzienne jak i te większe, które trzeba zaplanować.

Podjęmowane działania

	09' 22	03' 23	11' 23
ograniczenie codziennych wydatków	49%	54% ↑	43% ↓
odłożenie pieniędzy/ zgromadzenie oszczędności	32%	37%	36%
powstrzymanie się od większych planowanych wydatków	41%	47% ↑	36% ↓
zrobienie zapasów artykułów pierwszej potrzeby	27%	21% ↓	17%
zabezpieczenie zapasu gotówki w domu	17%	13% ↓	12%
zakup „stabilnej” waluty	10%	8%	8%
zrobienie zapasów paliwa	6%	5%	7%
zainstalowanie własnych źródeł prądu	13%	11%	6% ↓
zakup dodatkowych grzejników / źródeł ciepła w domu	9%	4%	6%
żadne z wymienionych	22%	17%	26% ↑

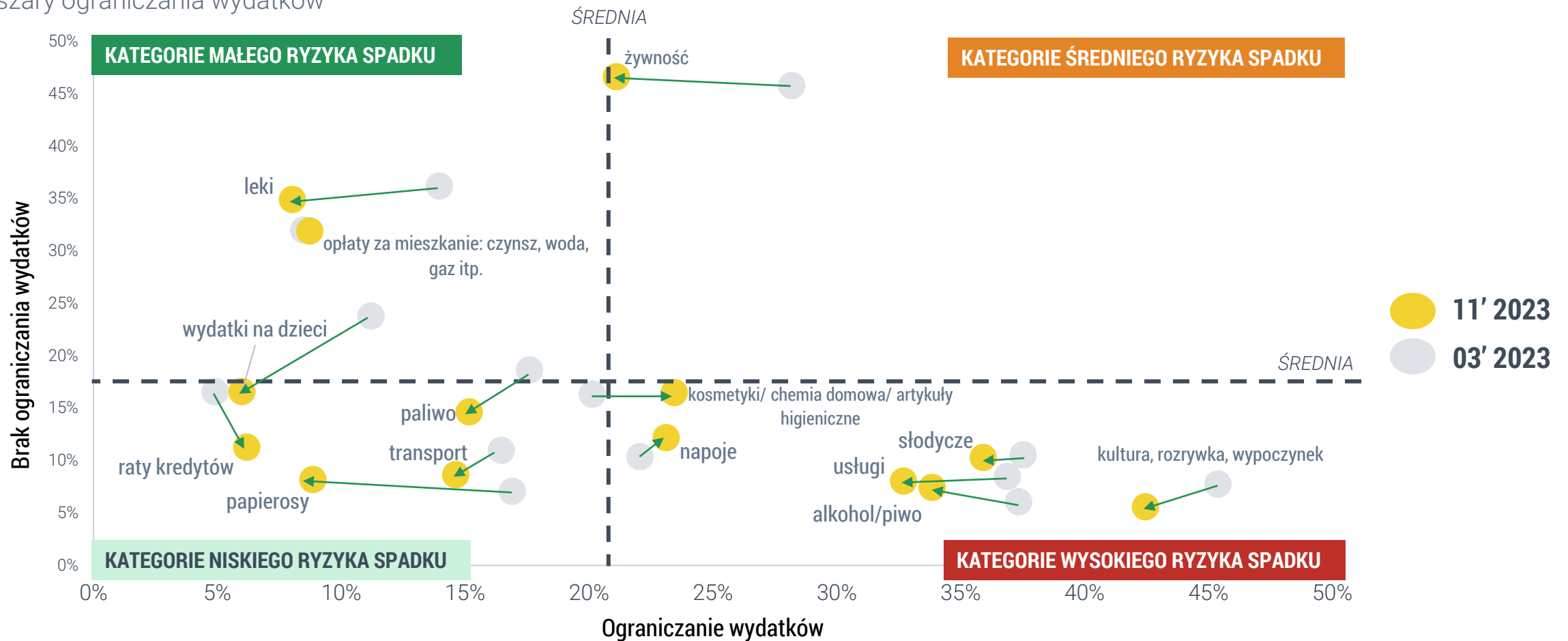

Jakie, jeśli jakiegokolwiek, działania planujesz podjąć w najbliższym czasie lub już podjąłeś/podjęłaś w związku z obecną sytuacją?

Mniej restrykcyjnie niż pół roku temu podchodzimy do wydatków, przede wszystkim tych pierwszej potrzeby: na leki, żywność, na dzieci. Ale też coraz mniej osób oszczędza na przyjemnościach, usługach i używkach. Natomiast kategorią na której nadal się oszczędza są kosmetyki, detergenty i artykuły higieniczne – być może tutaj najbardziej przywykliśmy do promocji.

Obszary ograniczania wydatków

Czy ograniczasz zakupy lub korzystanie z któryś z poniższych towarów lub usług? Wydatków na jakie towary i usługi NIE będziesz ograniczać nawet pomimo wzrostu cen?

Zainteresowanie wydarzeniami na świecie

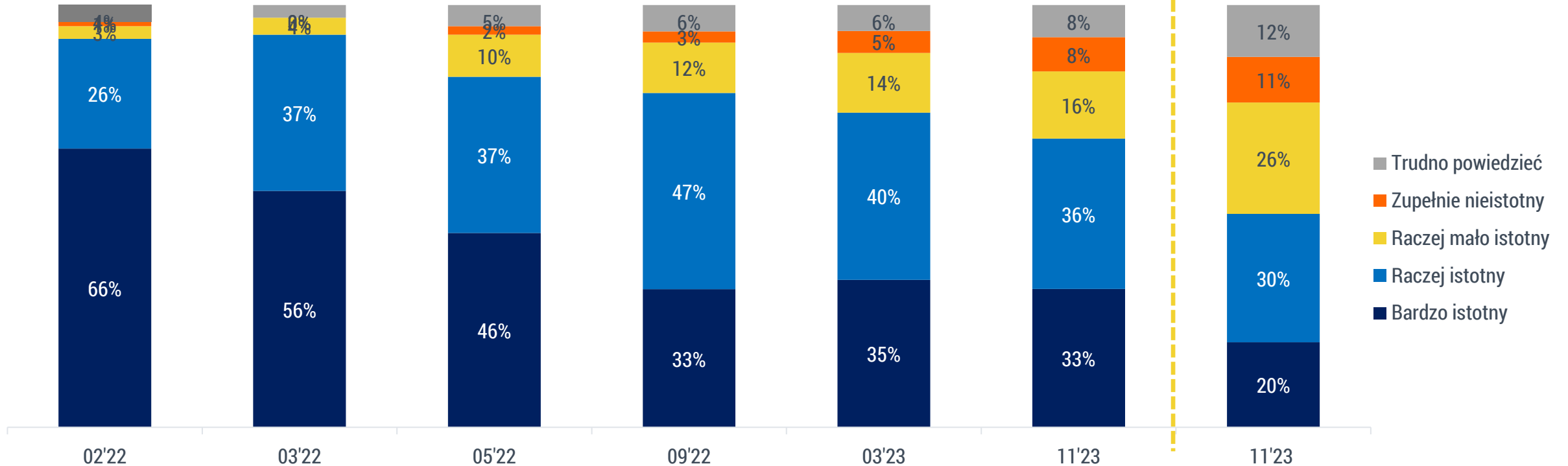
Po ponad 1,5 roku od wybuchu pełnoskalowej wojny w Ukrainie temat ten nadal pozostaje bardzo istotny dla wielu Polek i Polaków – grupa osób najbardziej zainteresowanych jest od roku stała.

Konflikt w Gazie nie budzi tak dużego zainteresowania w Polsce.

Na ile temat ważnych wydarzeń międzynarodowych jest dla Ciebie istotny?

Inwazja Rosji na Ukrainę

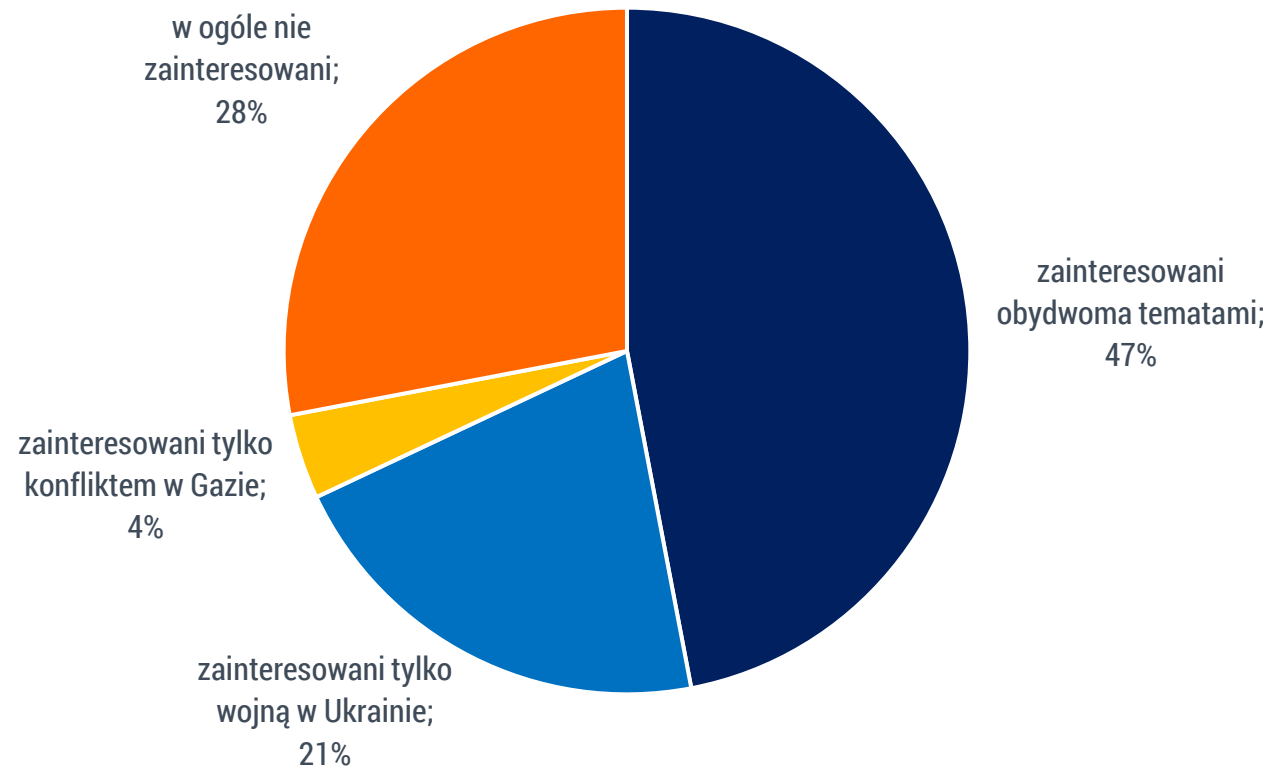
Konflikt w Gazie

Na ile temat inwazji Rosji na Ukrainę jest dla Ciebie istotny?/ Chcemy teraz zapytać poniższe wydarzenia międzynarodowe. Na ile każdy z nich jest dla Ciebie istotny:

Osoby, które zainteresowały się konfliktem w Gazie to często te same osoby, które śledzą wydarzenia na Ukrainie. Demograficznie to częściej osoby starsze 50+, lepiej wykształcone.

Czy wojną w Ukrainie i konfliktem w Gazie interesują się te same czy inne osoby?

Chcemy teraz zapytać poniższe wydarzenia międzynarodowe. Na ile każdy z nich jest dla Ciebie istotny:

Prawa autorskie

Wszelkie prawa w zakresie raportu stanowią wyłączną własność firmy Zymetria sp. z o.o. Wykorzystywanie pojedynczych informacji, danych, wykresów, grafik, zdjęć, zestawień w formie elektronicznej lub innej, dozwolone jest tylko pod warunkiem wskazania tytułu raportu *“Postawy Mieszkańców Polski, listopad 2023”* oraz autorstwa Zymetrii. Kopiowanie, publikowanie, rozpowszechnianie całego raportu poza własną organizację jest dozwolone tylko i wyłącznie po uzyskaniu zgody Zymetrii, kontaktując się mailowo: office@zymetria.pl.

Naruszenie praw autorskich będzie skutkowało odpowiedzialnością karną, określoną przepisami prawa.

2022

COMPANY'S CARBON FOOTPRINT

Zymetria

Zymetria is an analytical and research company providing recommendations to help make optimal business decisions.

The organisation's carbon footprint was counted thanks to the certified Envirly tool, in accordance with the applicable standards and norms: GHG Protocol and ISO 14064-1.

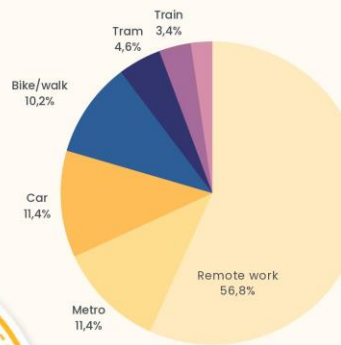
SCOPE 3

Emissivity of the research

Name	No. of hours	Carbon footprint [eqCO2]
Respondents' work	85 400	1348,96 kg
Work of respondents with researchers	2 180	71,94 kg

SCOPE 3 Employee commuting

13 596,3

t eqCO2

the company's total emissions in 2022, calculated according to GHG Protocol Scopes 1, 2 and 3.

302,14

t eqCO2

the GHG emissions per employee

SCOPE 1

direct emissions, from sources owned by the organisation

SCOPE 2

indirect electricity emissions

SCOPE 3

company supply chain emissions

13 584,2

t eqCO2

Jako **pierwsza agencja badawcza w Polsce** policzyliśmy nasz ślad węglowy za 2022, zgodnie z standardem GHG Protocol i ISO -14064 – 1 (w zakresach 1, 2, 3)

Zymetria jako dostawca badań jest **odpowiedzialnym partnerem w waszym łańcuchu wartości** i wspiera tworzenie zrównoważonego biznesu

Cele zrównoważonego rozwoju, które obecnie realizujemy w związku z agendą 2030 to:

13 DZIAŁANIA W DZIEDZINIE KLIMATU

13. 2 i 13. 3 Tworzymy i rozpowszechniamy metodologie dla wspierania produktów i usług pro – środowiskowych. Edukujemy pracowników i społeczeństwo.

10 MNIEJ NIERÓWNOŚCI

10.2 Promujemy i wzmacniamy inkluzję społeczną i gospodarczą wszystkich ludzi, bez względu na wiek, płeć, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie etniczne, narodowość, religię lub status ekonomiczny bądź inny.

Asymetria

dziękujemy!